

Briselē, 2017. gada 7. jūnijā
(OR. en)

9916/17

CYBER 91
RELEX 482
POLMIL 58
CFSP/PESC 476

"I/A" PUNKTA PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerāļsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Iepr. dok. Nr.:	7923/2/17 REV 2
Temats:	Projekts – Padomes secinājumi par satvaru vienotai ES diplomātiskajai reakcijai uz ļaunprātīgām kiberdarbībām ("kiberdiplomātijas instrumentu kopums") – pieņemšana

1. PDK sanāksmē 2017. gada 14. martā EĀDD/Komisijas dienesti nāca klajā ar kopēju problēmu dokumentu par vienotu ES diplomātisko reakciju uz kiberdarbībām ("Kiberinstrumentu kopums")¹. Delegācijas pauda gandarījumu par šo dokumentu un ierosināto tā turpmāko izskatīšanu Kiberjautājumu horizontālajā darba grupā (*HWPCI*). Tā rezultātā PDK aicināja *HWPCI*, attiecīgā gadījumā apspriežoties ar citām Padomes darba sagatavošanas struktūrām, sīkāk izskatīt šo dokumentu, pirms PDK līdz jūnija beigām atgriezīsies pie šī jautājuma, ņemot vērā minētās izskatīšanas rezultātus.
2. PDK uzdevumā arī *HWPCI* 2017. gada 22. martā iepazīnās un pārrunāja kopējo dokumentu. Delegācijas atzinīgi novērtēja dokumentu, norādot, ka tām būs nepieciešams laiks, lai to pārrunātu sīkāk. Liels delegāciju vairākums pauda atbalstu tam, ka turpmākajā darbā tiek izstrādāti šim instrumentu kopumam piesaistīti Padomes secinājumi.

¹ WK 2569/2017 INIT.

3. Ņemot to vērā, prezidentvalsts izstrādāja dokumentā 7923/17 izklāstīto projektu Padomes secinājumiem, ar kuriem tika iepazīstināta *HWPCI*, kas tos izskatīja divās sanāksmēs pēc kārtas, proti, 2017. gada 19. aprīļa un 12. maija sanāksmēs, kurās teksts tika papildus optimizēts un uzlabots atbilstoši dalībvalstu iesniegtajiem komentāriem.
4. 2017. gada 6. jūnijā Padomes secinājumu projekta galīgo redakciju atbilstīgi martā dotajam uzdevumam iesniedza Politikas un drošības komitejā (PDK), kur secinājumi ar dažiem papildinājumiem ² tika saskaņoti, lai tos varētu pieņemt Padome.
5. Ņemot vērā minēto, Pastāvīgo pārstāvju komiteja tiek lūgta aicināt Padomi apstiprināt pielikumā izklāstīto projektu Padomes secinājumiem par satvaru vienotai ES diplomātiskajai reakcijai uz ļaunprātīgām kiberdarbībām.

² WK 6162/2017 REV 1

**Projekts Padomes secinājumiem par satvaru vienotai ES diplomātiskajai reakcijai uz
ļauņprātīgām kiberdarbībām ("kiberdiplomātijas instrumentu kopums")**

Eiropas Savienības Padome pieņēma turpmāk izklāstītos secinājumus:

1. ES atzīst, ka kibertelpa ES ārpolitikai, tostarp Kopējai ārpolitikai un drošības politikai, paver būtiskas iespējas, tomēr vienlaikus rada nepārtraukti mainīgus izaicinājumus, un apstiprina arvien lielāko vajadzību no kiberdraudiem un ļauņprātīgām kiberdarbībām aizsargāt Eiropas Savienības, tās dalībvalstu un to pilsoņu integritāti un drošību.

ES atgādina savus secinājumus par ES kiberdrošības stratēģiju ³, jo īpaši tās apņēmību uzturēt atvērtu, stabilu un drošu kibertelpu, kurā pilnībā tiek piemērotas pamattiesības un tiesiskums. Tā arī atgādina savus secinājumus par kiberdiplomātiju ⁴, jo īpaši to, ka kopēja un visaptveroša ES pieeja kiberdiplomātijai varētu sekmēt konfliktu novēršanu, kiberdrošības draudu mazināšanu un lielāku stabilitāti starptautiskajās attiecībās.

ES un dalībvalstis atzīmē, cik svarīgas ir notiekošās ES kiberdiplomātijas aktivitātes un vajadzība nodrošināt ES kiberjomas iniciatīvu saskaņotību, lai efektīvi stiprinātu kiberneturību, un tās vēlas efektīvas politikas koordinācijas ietvaros vēl aktīvāk izvērst centienus attiecībā uz kiberdialogiem, un uzsver to, cik nozīmīga ir kiberspēju veidošana trešās valstīs.

2. ES ir nobažījiesies par valstisko un nevalstisko dalībnieku pastiprinātajām spējām un vēlmi sasniegt savus mērķus, veicot ļauņprātīgas kiberdarbības, kurām ir mainīga darbības joma, mērogs, ilgums, intensitāte, kompleksums, rafinētība un ietekme.

³ 12109/13.

⁴ 6122/15.

ES apliecina, ka ļaunprātīgas kiberdarbības varētu būt prettiesiska darbība saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, un uzsver, ka valstīm nevajadzētu veikt vai apzināti atbalstīt ar IKT saistītas darbības, kas ir pretrunā starptautiskajās tiesībās tām uzliktajiem pienākumiem, un – kā tas ir izklāstīts Apvienoto Nāciju Organizācijas valdību ekspertu grupu (*UN GGE*) 2015. gada ziņojumā – valstīm nevajadzētu apzināti ļaut izmantot savu teritoriju ar IKT lietojumu saistītu starptautisku prettiesisku darbību izdarīšanai.

3. ES atgādina par tās un dalībvalstu veiktajiem centieniem uzlabot kiberneturību, jo īpaši, īstenojot Kiberdrošības direktīvu un tajā paredzēto operatīvas sadarbības mehānismu, un par to, ka pret informācijas sistēmām vērstas ļaunprātīgas kiberdarbības, kā noteikts ES tiesību aktos, ir noziedzīgs nodarījums, un ka šādu nodarījumu efektīva izmeklēšana un saukšana pie atbildības par tiem joprojām ir dalībvalstu kopīgs pasākums.

ES un dalībvalstis ņem vērā notiekošo darbu, ko saistībā ar starptautisko drošību informācijas un telekomunikācijas jomā veic Apvienoto Nāciju Organizācijas Attīstības jautājumu valdības ekspertu grupa (*UN GGE*), pamatojoties uz 2010., 2013. un 2015. gada ziņojumiem ⁵, un vēlas stingri iestāties par konsensu, kas paredz, ka spēkā esošie starptautiskie tiesību akti ir piemērojami kibertelpā. ES un dalībvalstis ir stingri apņēmušās aktīvi atbalstīt to, ka tiek izstrādātas brīvprātīgas un nesaistošas normas atbildīgai valstu uzvedībai kibertelpā, un EDSO saskaņotos reģionālos uzticības veicināšanas pasākumus ⁶, lai mazinātu tādu konfliktu risku, kuri izriet no informācijas un komunikācijas tehnoloģiju lietojuma.

ES atkārtoti apstiprina, ka tā iestājas par kibertelpā notiekošu starptautisku strīdu miermīlīgu noregulējumu un ka visi ES diplomātiskie centieni prioritārā kārtā būtu jāvērs uz kibertelpas drošības un stabilitātes sekmēšanu, izmantojot pastiprinātu starptautisko sadarbību, un uz to, lai tiktu mazināta tādu pārpratumu, eskalācijas un konfliktu iespējamība, kuru pamatā var būt IKT incidenti. Šajā sakarā ES atgādina ANO Ģenerālās asamblējas aicinājumu ANO dalībvalstīm IKT lietojumā vadīties pēc *UN GGE* ziņojumā sniegtajiem ieteikumiem.

⁵ A/68/98 un A/70/174.

⁶ PC.DEC/1106 (2013. gada 3. decembris) un PC.DEC/1202 (2016. gada 10. marts).

4. ES uzsver, ka, skaidri norādot uz iespējamām sekām, kādas būtu vienotai ES diplomātiskai reakcijai uz šādām ļaunprātīgām kiberdarbībām, tiks ietekmēta potenciālo kibertelpas agresoru uzvedība un tādējādi tiks pastiprināta ES un tās dalībvalstu drošība. ES atgādina, ka atbildības piedēvēšana valstiskam vai nevalstiskam dalībniekam ir suverēns politisks lēmums, kura pamatā ir no visiem avotiem gūti izlūkdati, un šāda atbildība būtu jānosaka saskaņā ar starptautiskajiem tiesību aktiem par valsts atbildību. Šajā sakarā ES uzsver, ka vienotos ES diplomātiskās reakcijas pasākumos, ko veic attiecībā uz ļaunprātīgām kiberdarbībām, ne vienmēr ir vajadzība piedēvēt atbildību valstiskam vai nevalstiskam dalībniekam.

5. ES apstiprina, ka kopējās ārpolitikas un drošības politikas ietvaros veiktie pasākumi, tostarp, ja vajadzīgs, ierobežojošie pasākumi, kas pieņemti saskaņā ar attiecīgajiem Līgumu noteikumiem, ir piemēroti attiecībā uz satvaru vienotai ES diplomātiskajai reakcijai uz ļaunprātīgām kiberdarbībām, un tiem būtu jāsekmē sadarbība, jāveicina tūlītēju un ilgtermiņa draudu mazināšana un ilgtermiņā jāietekmē potenciālo agresoru uzvedība. ES turpinās izstrādāt satvaru vienotai ES diplomātiskajai reakcijai uz ļaunprātīgām kiberdarbībām, vadoties pēc šādiem galvenajiem principiem:

- tas kalpo, lai aizsargātu ES, tās dalībvalstu un to pilsoņu integritāti un drošību;
- tiek ņemts vērā ES ar attiecīgo valsti veidoto ārējo attiecību plašākais konteksts;
- tas paredz sasniegt Līgumā par Eiropas Savienību (LES) izklāstītos KĀDP mērķus, un ir paredzētas attiecīgas šo mērķu sasniegšanas procedūras;
- tā pamatā ir kopīga situācijas apzināšanās, kas saskaņota starp dalībvalstīm un atbilst konkrētās risināmās situācijas vajadzībām;
- tiek ievērota samērība ar attiecīgās kiberdarbības jomu, mērogu, ilgumu, intensitāti, kompleksumu, rafinētību un ietekmi;
- tiek respektētas piemērojamās starptautiskās tiesības un netiek pārkāptas pamattiesības un pamatbrīvības.

6. ES aicina dalībvalstis, Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD) un Komisiju pilnībā izstrādāt satvaru vienotai ES diplomātiskajai reakcijai uz ļaunprātīgām kiberdarbībām un šajā sakarā atkārtoti apstiprina apņemšanos sadarbībā ar Komisiju, EĀDD un citām attiecīgajām pusēm turpināt darbu pie satvara, izstrādājot īstenošanas pamatnostādnes, tostarp sagatavošanās praksi un saziņas procedūras, un pārbaudīt to darbību, izmantojot atbilstošu testēšanu.